



КЪМР-ни ПАРЛАМЕНТИНДЕ

# Газ ючюн хакъ тѐлеуно жангы жорукълары депутатланы тынгысызландыргъанды

Билдиргенбицца, КЪМР-ни Парламентини Президиумну жыйынууда болгъан «правительствону сагъатда» РФ-ни Правительствону «Гражданила коммуналный-и жуумшарына керекли газны жиберюню жонгун юсюнден» 2008 жылда 21-чи июльда чыгарылган 549-ну номерли бегими къалай топурулгъанына къаралгъанды. Ол да бошдан тойлок. Парламентини Председатели Чеченланы Анаур, муну алтын да болгъан жыйылууда бу бегим чыгарылгъандан сора уллу социальный проблема чыкъгъанын белгиле, Къурулуш, ЖКХ эм олтух-энергетика комитетини жаны бла комитетге халкы тынгылы билдире буюргъанды. Дагыда, энергоресурланы хайырланууну, газ ючюн тѐлеуни мадарлары бла байламлы законодательствону тийер ючюн, ведомствона аралы комиссия къуаргъа кереклисин айтханды. Ол акъл этгенден, монополистни ишери закону белгилерини ала къалгъанларын да къараргъа кереклиди. Жалана ма андан сора шарт предложелле этрге болукду.

Депутатла бек алгъа «Кавказрегионга» ОО-ну КЪМР-де филиалны дирек-

торуни биринчи орунбасары, «Каббалкара» ОАО-ну директоруну газны хайырлануучула бла ишлеу жаны бла орунбасары Анатолий Николицга тынгылагъанды. Ол былыны биринчи кварталда болуно юсюнден харапарлагъанды. Биюнолкаде дебитор борч 1 миллиард 26 миллион сом болгъанын билдиргенди. Кабарты-Малкъарда газ ючюн хакъ тѐлеуно жангы амалын кемланды 2008 жылда ноябрьда, кийингерини чертенди. Ма андан сора башлангандыла квантицияны жиберю, келишмиле этю, бегими тишмиле бла байламлы къыйынлыкълар.

«Халы теветир мурад бля «Почта Россини» КЪМР-де Федеральный къырал учреждениясыны бла «Кавказрегионга» ОО-ну араларында 1-чи мурадтан квантицияны ташууну юсюнден келишим этиленди. Андан сора да, кийин бѐлкомледе кѐп каналлы телефонна тохшардырыладыла, халкъгъа газ жиберюню юсюнден келишимле этю жаны бля ишиленгенди, дегенди Анатолий Николиц.

Ол газ ючюн хакъ тѐлеуночлое ала сѵчтиклери кергюзген тарихинле ай сайын 25-ден кѐп къамалы абонент службагъа билдирге керек болгъанларын юсюнден заманында айтълмагъаны себепли газгъа ахчаны абонентни заявляныуна кѐре жангъан тергерге оюу этилгени эсе салгъанды. Алай газ сѵчтиклери бир торлю бузукълукълары болмай тыш ишлерге, комиссияны ырызлыгъа болургъа, плombaгъа да хата жетмеген кереклидигенди.

Депутатланы докладчыга сорулары кѐп этиле. Промышленность, жол, молоко, транспорт эм связь жаны бла комитетини председатели Сафарий Маремукъ бегими жашауда бардыр ючюн, регион компанияла тишмиле онгла къуаргъанларын бля къалгъанларын билдире койгенди. Анатолий Николиц компания чыкъгъан къыйынлыкъланы бусагъатда эскерттиге жорешгини айтханды.

Парламентини Председатели орунбасары Натѐи Бозиев айтханды, аны сѵчтиклери ала сѵчтиклери кергюзген шартларын билдирди, абонент бѐлкомледе у аны эсепте алмай къоыдыла. Ахырында аюл сѵлешген адамгъа газ ючюн хакъны жангы амал бля тѐлетиле.

Ма ол болумгъа асламысында нызамлы, иш халкълары газ ючюн тѐлеуленден озачы абонентни заявляныуна кѐре жангъан тергерге оюу этилгени эсе салгъанды. Алай газ сѵчтиклери бир торлю бузукълукълары болмай тыш ишлерге, комиссияны ырызлыгъа болургъа, плombaгъа да хата жетмеген кереклидигенди.

Анатолий Николиц абонент службага аурун эмда къардан келер, жапар билдирер оялары болмагъанын тизмелерин жарашдырып, аланы сѵчтиклери ала сайын келери къарайдыла деп жууалгъанды. «Битеу башча жумушла абонентле буюнулары салынгандыла ол газны хайырланады, аны себепли айдан бир кере аны елчмин билдирге эмда хакъын тѐлерге борчулу.

Район аралыгъа сѵлештиргъи, келимиз деп киши къысымды-почта бѐлкомледе квантицияла бардыла, ала бля газ ючюн хакъны бир кесегини неда толусунай тѐлерге болукду. Телефонланы ислеринден айтханда у, ала информацияны биллиноу къошыл амагыдыла», дегенди докладчы.

КЪМР-ни Парламентини Председателини биринчи орунбасары Руслан Жанимов оюму уа былай болгъанды: «Абонентле сизге негъанынларын соргъанды. «Беш республикада да», деп жууалгъанды Анатолий Николиц. Жираслан Вологиров анга ийнамгъанды, ол билгенликден аллай сьема жалана Кабарты-Малкъарда жюриюдо.

«Алай амалны магъананы Чеченланы Анаур. Докладчы айтханда кѐре, этилген анды: «Биз бир жангыдан замгъа саладыла. Чечен улугъады бу бегим бля байламлы КЪМР-ни Президенти берген буйрукълары къалай топурулгъанларын билдире койгенди.

Анатолий Николиц «Каббалкара» ол жумушла бля жореше тургъанын айтханды. Жети районда да кѐп къаналлы телефон ышла ишлейди, алай контроль-касса аппаратурасы болгъан автотранспорт алыкъа кереклиси чыкъты бир аймагында, дегенди.

Парламентини Председатели, къырал халкыны къолайла да болушукъ этерге айтханы эскертти, былай соргъанын билдире кереклисини граждандыла болушукъ, башха жаны бля уа хата салгъанч болмайбыз!» Анга жууап этиледи.

**Муниципальный къуарулуланы чеклерин торлендириуну юсюнден законодательный башламчылыкълары жаны бла келишю комиссияны къуаруно юсюнден**

**Кабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Бегими**

Шахарланы, аплени чеклерин торлендириу кергюзтолген эмда Кабарты-Малкъар Республиканы Парламентини къуаруно берлген законопроектле бля байламлы вопросда бир затда келишю мурадта Кабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бегим этти:

1. Кабарты-Малкъар Республиканы Парламентини, Кабарты-Малкъар Республиканы Президенти, законла чыгарыу бля байламлы башламчылыкълары этрге эркинликле, буйрукълары, законпроектле да жарашдыргъан субъектлени, бу вопроска эс бурган жамаат биригилени, кельчегерини къатышулары бля келишю комиссия къуаргъа.

2. Бу вопроска эс бурган жамаат биригиле келишю комиссия кандидатураларын 2009 жылда 15-чи майдан кем къамал кергюзторге кереклиди.

3. Бу Бегим къабал этилген кюнден кючюне киреди.

**Кабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели Чеченланы А. Нальчик шахар, 2009 жылда 29-чу апрельде, №69-П**

ДЕМОНСТРАЦИЯ

## Урунганланы социальный праволары къоруулауну белгиси бля

Урунууну эм Жаз башыны кюнонде, тѐреде болуучусуца, Нальчикде демонстрация бардырылгъанды. 1-чи Майны байрамны ишни адамланы бирдиктир умут бля къуаргъанды да, бу мурат толгъанды дегге болукду.

Жауун жауынганды да къарам, бир неча минг адам - республиканы власть органдарыны, предриятларын бля учрежденияларны келечерини, студентле, окуучула, - бары да бир тизинде Нальчикде 400-жыллык майдандан Абхазия атлы майдонганды дегге жауу боргъандыла.



Колонналагъа Россини эм Кабарты-Малкъарны байрамларын элтен жаш адамла башчылык этгенди. Демонстрация къууанчыла халда баргъан эсе да, анда социальный магъаналары болгъан лозунглары керюрге да болушукъ эди. Сѵз ючюн, «Законгъа бузукълукъ этип, адамланы ишден къыстагъан - амальчыкъ ишди», неда «Усталагъа - тийишли иш хакъ - биллими жаш тѐло», «Къурулушда ишлегенлени социальный праволарын къоруулар ючюн», «Иш Иш хакъ! Тийишли жашу болумла» ол башхала.

Ал сатырда Улуу Ата журт уруну ветеранлары бля бирге КЪМР-ни Парламентини Председатели Чеченланы Анаур, аны биринчи орунбасары Руслан Жанимов, КЪМР-ни Профсоюзларын

федерациясыны башчысы Пшикан Таов, Нальчик шахарны мэрини къулуштуну топурун Заимгер Хагъов, КЪМР-ни Президентини оид органдыла келечиси Залим Каширков баргъандыла. Келишюлюкюно майдонганды да демонстратлагъа КЪМР-ни Президенти Арсен Канокос, РФ-ни Кырал Душасыны депутаты Адалы Шхагъшев, Правительствоу

Председатели Андрей Ярин, аны орунбасарлары Мурат Тхагаллижев, Уналаны Климин, Мадина Дышекова, Дмитрий Нечипоренко министрде да къошудыла.

Абадана, жаш адамла, ишчиле, окуучула, республиканы оюучулары бир тизинде Абхазия атлы майдонганды былайда уа уллу митинг болгъанды. Аны Пшикан Таов аханды. Ол митинг «Иш Иш хакъ! Тийишли жашу болум!» деген чакырыу бля бардырылгъанын айтханды. Урунган адамла алагъа айлык хакъ тѐленгенди, ишчи, жашу болуучу социальный праволарын къоруулагъанды биригирге кереклисин белгилегенди. Власть органдыла кризисни хатасти ишчи адамгъа жетмеца этрге борчу болгъанларын чертгенди.

Ол жаны бля Россини, КЪМР-ни да оюучулары этген мадарлагъа профсоюзла себеплик этгенлерин билдиргенди. Пшикан Кесович дагыда Россини Президентини, Правительствоу да гражданды обществоу, къыралда бир идеологияны, демократия-правуо системаны къуар ючюн, къыраллы мадарла этгенлерини ислеринден да айтханды.

Урунууну рыногу

## Эсленирча чайкъалыула сакъланмайдыла

Быйлыны башында бери Кабарты-Малкъарда ишчилени саны 14,8 процентге азды, 27,5 минг адамгъа жетгенин сыйлауу Халкыны иш бля жалчытуу жаны бля къырал комитетини председатели Мухамед Кодокосов жылы кезуинде кереди. Ол айтханды, кѐп санын январь-февраль айында халкъны иш бля жалчытуу службала иш сурат келгенлени саны эседи. Ол бошдан тойюлдо, бу заманда элме ишле жашадыла, халкъны иш кесеге бош болды. Андан сора да, юйле жылтылып башлангандыла, ЖКХ-гъа субсидияла жарашдырылгъандыла.

Жаз башында бля жайда урунууну рыногунда кытылыкъ селейди. Сѵз ючюн, 2008 жылда 1-чи апрель бля тенгештиргенди, ишчилени саны 20 процентге азайгъанды. Ол заманда эсепте 34,8 минг ишчи тура эди. Мухамед Кодокосов айтханда кѐре, Кабарты-Малкъарда халкы тухтулууду - республика урунууну рыногунда артыкъ уллу чайкъалыу болмагъан 16 регионну санына киреди.

Халканын кюноне

## Ветеранланы юйлеринде жокъларыкъдыла

Нальчикны шокълары жаш сайын Улуу Ата журт уруну ветеранларын Хорланы кюно бля агъушлайдыла. Ол ахшы тѐреге айланганды. Быйыл ала саулыкъларындагы осалгъа кетип ш харда бардырылган къууанчы ишчиле къатышаламгъан фронтчуланы, юйлерине барып, жокъларыкъдыла. Ол замандагы сѐрмешле къатышан 50 жигитте шокъланга георгиевский лентала тагарыкъдыла, Нальчик муниципалитетини атында сагуала да берлилдди.

Нальчик шахарны адимини предриятини пресс-службасы

«Ол баш борчандан бек алгъа тамамлангырыды. Алайсы къытылгъандан терк къуаталлыкъ тойюлююз», - дегенди къырал башчы.

**Отну хатасты**

Санкт-Петербургда «Народный» рынокта отшоуде, бир къытгленди, жокдан аслам ларек койгенди. Тулу болмагъан тѐрвуге кѐре, адамлагъа 10 миллион сом багъасы заран тошгенди.

**Телпоход койгенди**

Нижний Новгородда порта турган телпоход кеме жанганды. Аны флотторге от тошоунго къажуу корошучулени бек бригадасы къатышханды. Адам ачымагъанды.

Кенгеу

## Тонгуз гриппни профилактикасы жаны бла мадарла тохташдыргъандыла

2009 жылда 29-чу апрельде КЪМР-ни Экономика эм жамаат къоркъуусулукъ жаны бля советини башламчылыкълары бля битеу тийишли ведомстволаны къатышулары бля республиканы территориясында тонгуз гриппни пандемиясына (терк жагылыуна) хазырлыкны кѐторюно вопросуну юсюнден кенгеш болгъанды. КЪМР-де Российсконзонадор бля вкисун экиликлерини келечерин билдиргенди.

Андан сора да, ала вакцина тѐбуу жаны бля Саулык сакълануу халкъга аралы организацион мадарлары, федеральный ведомстволаны оюуларыны ислеринден да айтхандыла. КЪМР-де Роспотребнадзору башчысына заветствиле Ю.В. Курдюков бля сѵзгъатда республикада гриппни вирусуну бля чыгаргъа болушукъ ауру бля байламлы адамланы арасында хал тынчылыкълары эмда ол жетип келери дегенде къоркъуу жокуду, дегенди.

Россий Федерацияны территориясында H1N1 тонгуз грипптен ауругъана болгъанларын шарты бир да тобеменгенди да къарамай, кенгешге къатышхала гриппни жай-

ылууну къоркъуу чыгаргъаны хазырлыкны жалчытуу гъа эмда заманында мадарла этрге бурулган профилактика ишлени комплексин белгилерге эмда жашауда бардырырга керекли деген оюмгъа келгенди.

Саулык сакълануу министрство ОРЗ белгилери бля келгенле болса, алай хар бирине да тынгылы анализ этерге кереклиси юсюнден кенгеш битеу багъауу учреждениялагъа рекомендацияла жибергенди, гриппни пандемиясына хазырлыкны кѐторюу жаны бля мадарланы юсюнден Роспотребнадзору бля бирге буйрукълары бля жашу санитар пункту къуаргъанды.

Тыш къыралдан артыкъда къоркъуулу жугычуу аурула келмешлерин жалчытуу мурадта Нальчикны аэропортунда Роспотребнадзору эпидемиология бля жашу санитар пункту къуаргъанды.

Кенгешге къатышхана, андан сора да, эпидемия болум къыйынгъа айлангъа тошкен керекли профилактика жаны бля мадарларын ведомстволары аны комплексин жарашдырырга деп оюу этгенди.

**Юрий ШЕВЧЕНКО,** экономика къоркъуусулукъуно вопрослары жаны бля управленяны таматасы.

Экиликъ

## Элли орамлары таза да, эркин да

Огъары Жемталыда жашагъанды быйыл элли тапалдыруу, санитар тазалау эм кийилешдирюу жаны бля жайлыкълар бек тири къатышхандыла. 25-чи апрельде болгъан республиканы суботникнде да ала къолдан келгенин аймай ишленгенди. «Жаз башы башланганды бу къуарулу бардырылган ючюнчю суботникнде. Бу магъаналы эм керекли ишден бир юйюк да бир жанганды къалмагъаны къуарандыла. Ала барыны да келечерини, учреджениланы арбалзларында тизгинни жайыу гъа сойюп къатышхандыла», дегенди эл эм район Советлени депутаты Занкицияны Шермиле.

Биз аны бля элли араумнда шокуланы къауумла бля ишлей тургъанлай тобеуш къалабыз. Аны башчылыгында ала ток баргъан чыгыныны, жол жанларында ала тараклени топурунлай турга эдиле. Алай Шермиле бизге орта шоклу тогурууну къолаанды оюгъандыла Занкицияны Мадина эм Марина Зубкова, 11-чи «А» класстан Шижьванланы Мадина, Занкицияны Марина эм Дадуданы Марина аймаклары ишленгенлени айтханды. «Ала артектикден бери кѐп иш тындыргъандыла. Келечерини жигерликлери бля башхаланы да ишге келтиргенлей тургъандыла», - деп къошарды ол.

Элли депутатлары да суботникте тири къатышхандыла, ала, хар юйге барып, адамланы бу ишге къошулурун тилеп айлангандыла эм келечерини да башхалагъа жигер къурууну юкюсюн кергюзтенди.

**МОСКЪАЛНЫ Пейла,** Черек район.

# Газ ючюн хакъ төлеуню жангы жорукълары депутатланы тынгысызландырды

Ақыры. Алып 1-чи бетдеди.

Анатолий Николаич дагында Жер-жерли самоупрауленниняны вопроуларны энда территорияларны социаль-экономика айнуларны жаны бла комитети председатели Хазратали Бердовун, Бюджет, налага эм финансла жаны бла комитети председатели Каншоуби Ахоховун, Курулуш, ЖКХ эмда от-лук-энергетика комплекс жаны бла комитети председатели Валерий Гриневичин, КЪМР-ни Парламентинде «Справедливая Россия» фракцияны башчысы Владимир Кобелевуну сорууларна жууупла бергенди.

Проблеманы юсюнден кесирини оюмларын Контроль-эсеплону палатаны председатели Рахымжан Борис, Монополияларга къыжау федеральнй службаны КЪМР-де территориялы управленисини башчысы Каабек Пашиниш, Хайырлануучулары эркинликтерин курулууда эмда адамны жашууну тын этуде надзор жаны бла федеральнй службаны КЪМР-де территориялы управленисини татаматысы Климентий Хащукова да айтканды. Эсеплону приборлары тохташууну эмда алагуа къарууну жорукълары, четкички асыр ючюн, къаллай бир салх тө-

лерге керек болганыны (500 сомдан 2-2,5 минг сомга дери) юсюнден кеп-соруула берилгенди. Бергенди. Ол да белгисизди. Къоргоз райондагы бир кубометр газны багысы 1 сом бла 53 капек бола турганылай, Къабек-Малкъарда уа ол 2 сом бла 30 капек нехидди да сорулганды.

Азыранда депутатла быллай оюмга келгендиле: халкыны газ бла жалчытууну жангы жорукъларыны бир-бир пунктлары аны хайырланганларыны брбэнди къыскадыла. Нех дегенде кой-леде эсеплону приборла болганылыкка, къоратылган газны багысы тохташтырылган мардага кере алынды. Ол а хайырланылган газны керти багысындан кеп болуп чыгды. Андан сора да, газ бла жалчытууну монополиялык жангы жорукла бла ишлерге хакъ болмаганыны себепли кеп адамны ол артыктыкты кутуулуру оюм жокуды.

Жорукъга кере, къоратылган газны өлчөмю он тергелиг бошолгандыкюнден сора жангыдан эсеп алыны башылды. Алай ол тергелиг бошолгъа заман тохташтырылганды. Дагында хайырлануучу техника жумушла бла жалчытууну юсюнден келишим этген организация газны къоргозуну эсепте алычу прибор-

ну тоо бла терс ишлегенини билгире неда ремонт этерге алып кеткен эм, не этерге керекди? Ол да белгисизди. Алай затла газ бла жалчытууну организацияларга не оюсле, аны этерге жол ачылды.

Битеу кеторолгон проблеманы оюмон, президиумуну ченилери тийишли оюм этгендиле. Анда КЪМР-ни Президентивосу бегим жашууну бардырылып башлангандан сора чыккыган социальнй къатылыкъны азайтуу этерге керек болганын жазылганды. «Каббалкритегон» ООУ-га уа контроль-касы техникасы болган энчи авторанспорт алырга, узакъ тау эпледи кенчоручо приёминай пунктла кутарырга, башха жангы техника амалланы, он санда компьютерлени ишлерине синдиргиле биорулганды. Дагында халкъ бла ишини илениргидиге, абонентлени эвалюацияларна кере төлеуню ахчыны жангыдан тоо тергеп бериге, аны теркелдиргиле кереклиси айтылганды. Гражданиланы коммуналнй жумушларыны, иж жашууларына керекли приборларыны жаман чыгылганына бла тохтал къалмай, аренда амалны хайырлануучуга кенгендиле, жетишмилли урундадыла. Ол санда ташлы талачи сабанчыла да.

Аттууланы Къазий, таулаудан биринчи болуп ол жолу сайлаган эди да, кеп жылланы махтауга тийишли болуп турганды, бир заманда да сорулганды. Ол башха ишге кенгенди уа аренда мюк жорютоюну къарындашы Къурманбий къалганды. Дагында бир къырандыш Мусаны, аны жашау Алимн эм жууулары Тауванланы Сагытны кесине нёгер этип, мизраукул битимлени ёсдорупо бла коорешеди. Сыйындырмай турмай эсепе да, ырыскы къолу боладыла.

Бу жаз башы сабан ишлени да эпли арандаторла къураулуу башлаганды. Эпли гектардан аслам сорго жерлары барды да, аны толтуруу тынгыла жараштырылганды. Жараулу урукыла да мажарип, тийишлисины жылылы болупуну саклап тургандыла, да урукъ себиге энчи кирдиричиде.

«Не жашуу, кесибини текнекъыз жокуду да, къочу молкени механизаторларыны болушугуна таянабы, дейди Атуу улу. «Алай болганыныкъа, хар жуму артектик келгенде бешини номерли районга алып кетилгендиле. Ити тирлик алынуу мардарларн этебиз, мизрал семиртичлени, гербицидлени хайырланубы. Быыл жананды нарток этерге тавуел болубарды да, аны урулуу себиге-чымадан кенчоруйла бошайлыкка.

Эпли сабанчыла этген муаратларыны жерде деген ышануулук барды. ТАТЬИХАНЛАНЫ БОРСИ.

**ФОРУМ**  
20-чы-24-ю февральда Ростов шахарда РФ-ни Культура министрствуну, Театрлар ишлегенини союзу (СТД), Ростов областнй администрациясы бла бирге къуралды. Ростов Югуну ючюнцо форум бардырылганды. СТД-ни томатысы, СССР-ни халкъ артисти А.А. Калегин, Москвадан, Санкт-Петербургда, андагы театрлардан келген улуста, итеу театр оюмю юйюден белгилли улуста, театр жорукъларыны председателю Н.Д. Старосельскуну, бианы оюмуну республикаларны, крайлардан келгенле къатышкандыла форуму ишледи.

Ары КЪМР-ден театр союзу томатысы Мухамид Кулмахов, секретары Май Фирова, культура министрстводан Рима Герасимова, юй да драма театралары келечилери баргызан Анди бир-бирини келешилери кылар, алагуа кере бегим эткенди, быллай жыйылууларны кереклисини, бопонюте театры юсюнден айтылганды.

# Ёсерге суйген къарарга, эшитирге, билирге итинеди

«Биз бир заманда да ахча ючюн ишлемегенбиз»

Форум Ростов областнй академиялы жаш тило театры эчылганды.  
«Сизни баргызыны да киргенин къуамдын, - деп башлаганды кесини эсеон Александр Калегин. - Бу жыйылуу оюмуну жашап турганын кеп-соруула этерге кереклисини оюмунда къурж ишле болмай, биз кесибини жумушубузу болтурурга керешибиз. Андан ары ол къырал таматла культурага кереклисины эе биржашанларыны запасандан курула, искусство да чытты магыналарын тас эте баргызанлары жарыш айтканды. «Москвада да кризис башланганын аял аламат тойкойдор, дегенде жыйылуучуларга, ала шахардан ахчыны да алып башлагандыла, - деп Калегин, Россияни Югуну театралары да алай болумга тошгенлерин билдиргенди. Александр Александрович Калегин, министр Александр Андреев бла тобушогенин, ол, бу проблемаланы анылап, болушугура айтканды да ахчы этгенди. Дагында СТД-ни татаматысы оюмуну сыйбатлап бла кал ити болмаганын, РФ-ни Президентини гранты алычу ючюн, бир къылаг келмегенин жарысындан да билдиргенди. Ол саятат жыйылууда этилген проблемаларны ала ахчы ючюн, миллет театра бла аришира он болуп дегени Калегин тозоге санганды.

Жыйылууда дагыда Ростов областнй культура министр С.И. Васильева, крайланы республикалары театр оюмларыны таматалары, башха келечиле да селешгендиле. Аланы кёбюсю ишлеп турган айтирланы режиссёрлары келдиле. Алай аман а жалаанда быллай улуу жыйылууда болады. Къулийланы Къазий атлы малкъар къырал драма театраларыны актёрлу Шайуаланы Орусбий, кесини усталыгындан сора, «Нарт Ермакъ» деген жомокка да кълама, бичаткъ урушланы салгындан да ала биламалы семинарларга къатышканды.

«Ары дери келде турган чалбакъ эрим, анда улуста мени урулуу сурау илениди, - дейди ол. - Институтла дерлесте этген генерлими толоккерини сынарна сие эдим. Айтханда да студентле бла къалай керештеними, он санда геометрия форманы хайырланганымы

бода кибик, улстаны ишлерине къраап, аны оюмуну ишлерине режиссёрларыны оюмлары билмегичлик деп болуп къалганды, спектаклны юсюнден информация халда айтылды. Театры юсюнден асламдан хар нёдан да эчки оюмлары болган журиалысты мазадыла. Ол а театрга улуу заран келтирди, - деп жазылганды форумга къатышканына берилген программага.

Бу проблеманы улуу се бурмушларыны «Страстной бульвар, 10» эм «Иви берге» деген театр журиаланы баш редактору Н.Д. Старосельскуну башчылык эттен критикалыны, журиалысты да семинарлардан. Ман да анга къатышканыны себепли кууандырыган шарт бла къама, бичаткъ сансы къарамаган, сахнада адептисилени, къаруучуны пьесааланы, къарууну сеймандир ючюн, былахмысыз затланы огууламалы хайырланганды.

Наталя Давидовна да анга улуу ырызлыгыны, семинарлар организациланы бла предидиргенди. Ман да, кесим тоо терп, жангылан жерлерини кёрсөп, башлагалы тынгылап, критик хар нени керек, спектаклны «окурга» кереклисини дагыда бир кере тошонгеними.

да, бек келгендиргендиле В.Е. Пивоваров, башха да. Тюз жол бла барганымы анылаанды.  
«Бир-бирде театрада светни бергени неде актёрла кийимле тикелени, майыкъ, парик этелени ишлерине хазна се буримлай къалады. Бу форумда аларга энчи семинарлар, мастер-классла къураылгандыла. Али Шогенцук аты къырал къабарты драма театрыны жарыкъ салычу артисти Анзор Канкулов да улуу ырызлыгыны билдиргенди.  
«Он айтханда кере, алга теорияны юсюнден селешип, сора бу жаны бла, Юзеф Слю-

# Башхаладан артка къалмайбыз

Ростову юсюнден айтханда, аны төрт театры барды. Форумга къатышканылар хар ингирден бирине элтигенди. Алай бла миз тило эм М. Горький аты драма театралар оюмунга къарганыны: «Афанасий Иванович», Пугачевин Иванова», «Мелкий бес» эм «Невидимые миру слезы» дегенлери. Биз алай улуу шахарга, культурага тийишли се бурлуган жерге барсак, ала ны театралардан ахчы оюмны саклаубыз.

Жарысууга, айтырча бир спектакль да болмады. Жалаан да биринчи белгилериме манга муукъ темасы, ушайт-туй адамлары араранды сой-меклинин, бирге къартайланы кергээтте кени (Н. Гогольну «Старостевские помехи» деген повестине кере Н. Колпадан фантазия пьесаалды). Алай демилени драма театрлардан ахчы актёрла бла ишлерге режиссёрла болмаганы жерды.

«Мелкий бес» режиссёрлу Л. Лелюваню юсюнден кеп ахшы сөз аштылап, алай биз кирген оюну уа, бир стилени тутмай, керекли соргалары къырыусу сценаристаны, уаулуугу бла иж сезимле туудурмады. Алай быллай оюмга да келдим: бизни республикалы театрлар Ростовукулудан оналдырылган, жазганылардан билгенди. Аланы кастеволарыны къаладыла?

«Бюгон театры юсюнден жазды, аны кесини белгиле режиссёрларыны оюмлары билмегичлик деп болуп къалганды, спектаклны юсюнден информация халда айтылды. Театры юсюнден асламдан хар нёдан да эчки оюмлары болган журиалысты мазадыла. Ол а театрга улуу заран келтирди, - деп жазылганды форумга къатышканына берилген программага.

Бу проблеманы улуу се бурмушларыны «Страстной бульвар, 10» эм «Иви берге» деген театр журиаланы баш редактору Н.Д. Старосельскуну башчылык эттен критикалыны, журиалысты да семинарлардан. Ман да анга къатышканыны себепли кууандырыган шарт бла къама, бичаткъ сансы къарамаган, сахнада адептисилени, къаруучуны пьесааланы, къарууну сеймандир ючюн, былахмысыз затланы огууламалы хайырланганды.

Наталя Давидовна да анга улуу ырызлыгыны, семинарлар организациланы бла предидиргенди. Ман да, кесим тоо терп, жангылан жерлерини кёрсөп, башлагалы тынгылап, критик хар нени керек, спектаклны «окурга» кереклисини дагыда бир кере тошонгеними.

САРАКУЛАНЫ АСИЯТ.



# Урунганланы социальнй праволарын къоруулауу белгиси бла



Ақыры. Алып 1-чи бетдеди.

«Биз бла КЪМР-ни Президент Асен Канокос селешгенди. Он, биринчиден, урууну бла уруунуну митинге къатышкан ветеранларны байрам бла атыгъылап энчи. «Абадана, жаш адамла, жамауада байлагуа, жарлылагуа юлешини болганына да къарамай, барыбыз да бир тыгмаиде келгенибиз, Къабарты-Малкъарда жашаушылар бир ниетти тутканыларын, республикада иж жанна торленуле болуучуу ашанганларын кергээттедиле», дегенди Арсен Канокос. Быыл байрам экономика жаны бла къыйын кези-

нындан а, кризис жангы амалланы да заманды, аны хайырлануучуга керекди», дегенди ол.

Дагында сахнадан энчи предприниматель Светлана Оршева, троплейонуну еодители Хазрет Кнос, «Днепр» культура араны башчысы Светлана Хоренко, Нальчикте 7-чи номерли школуну улусты Людмила Емишева, жаш адамланы атырандан Къабарты-Малкъар къырал айт мюк академияны 3-ю курсуну студенти Уналаны Марат да селешгендиле. Ала харкюнлюк ишлерини, проблемаларыны юсюнден айткандыла. Аслам эчки уа аныкъ хакъга бла урунган адамланы социальнй праволарын къоруулауга бургандыла.

Светлана Оршева бу байрамда урунган адамларны жазууларыны юсюнден ачыкъ айттырга эркин болганыларын белгилегенди. Ол Къабарты-Малкъар Россияни битеу урунганлары бла ишини адамны социальнй праволарын къоруулауу бир ниетли болганын кергээттегенин четтегениди. Людмила Емишева уа улусты иш жакъларын кеторюрге кереклисини энчи четтегениди. «Биз къыралда экономика болуучу аныкъабыз, болсада улусты аныкъа хакъга бла урунган адамланы социальнй праволарын къоруулауга бургандыла.

# Бюджетте ахча кёбюрек тоше башлаганды

Россияни Финансла эм налогла жаны бла Къабарты-Малкъар районга ала инспектицияны элбурс территориялы участкасы 2009 жылыны биринчи кварталында ахшы кёрюмдоле болуурганды. «Биз къыралда экономика болуучу аныкъабыз, болсада улусты аныкъа хакъга бла урунган адамланы социальнй праволарын къоруулауга бургандыла.

«Биз къыралда экономика болуучу аныкъабыз, болсада улусты аныкъа хакъга бла урунган адамланы социальнй праволарын къоруулауга бургандыла.

Чектенген жууулыгыны болган «Къабалкритегон» болуучу халыга жыйылуучуларны келгиле эттирди. Предидиргенде жазыр продукцияны сатуу жаны бла проблемала чыккандыла. Аны бла байламлы налог эм бюджетте төлеуле энчини кварталда замандына берилмеге болуурдыла деген кероукку барды.

ТЕММРИЛЫ Анатолий.



